



"וספרתם לכם וגו' ומיום הביאכם וגו' שבע שבתות"

"הגמרא במסכת שבת מביאה בשם ר' אליעזר "שוב יום אחד לפני מיתתך, אמרו לו תלמידיו וכי אדם יודע מתי ימות וכו' אלא ישוב היום שמא ימות למחר, וכתוב במשנה באבות "דע מאין באת ולאן אתה הולך" וזהו מה שמרומז כאן "וספרתם לכם ממחרת" - לאן אתה הולך, "ומיום הביאכם" - לעולם הזה - מאין באתם, "שבע שבתות" - מרמז על "ימי שנותינו בהם שבעים שנה" בעולם הזה.

דברי ישראל

א נקודל'ה

"וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו וגו' ביום ההוא

יאכל לא תותירו ממנו עד בוקר אני ה'"

מפרש הדברי ישראל כך - אדם המקריב את רצונו לה' - "לרצונכם תזבחו" - אזי התורה מבטיחה לו ש"ביום ההוא יאכל" - ה' יזמין לו יום את פרנסתו ו"לא תותירו ממנו עד בוקר" - ולא יצטרך לדאוג את דאגת המחר.

ומפרש עוד על הפסוק שכתוב בגמ' סוטה ש"האומר מה אוכל

למחר הרי הוא מקטני אמונה" והדבר הזה מרומז כאן בפסוק "זבח תודה" הכוונה להודות לה' - ככתוב בתהילים: זובח תודה יכבדדנו, "ביום ההוא - יאכל" - הקב"ה דואג לך לאוכל לכל יום - "לא תותירו ממנו עד בוקר" - אל תדאג מה יהיה מחר - אלא תודה לה' על אותו יום והוא ידאג לך.

דברי ישראל

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם"

בפסוק כתוב שתי פעמים "מה", מ'מחרת ה'שבת, מ'יום ה'ביאכם אפשר לבאר על פי דברי מרן בעל אמרי יוסף זי"ע, על הפסוק שכתוב ביציאת מצרים "ולא יכלו להתמהמה", 'מה' מרמז על שתי בחינות, גדלות ויראת הבורא' ככתוב "מה אדיר שמך בכל הארץ", וישפלות עצמו' ככתוב "מה אנוש כי תזכרנו", וזהו ולא יכלו להתמהמה, שלא יכלו עם ישראל במצרים להשיג את שתי הבחינות של מה, גם גדלות הבורא וגם שפלות עצמו, וזהו שנרמז כאן שתי פעמים מה, שבכוח סגולת ספירת העומר יכול האדם להתעלות בקדושה ולהשיג את שתי הבחינות.

שיח יעקב יוסף

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון

מקרא קודש כל מלאכה לא תעשו"

רש"י שואל על המקום - מה ענין שבת אצל המועדים? מסביר הגאון מווילנא שזה עולה על השבעה ימים טובים (ר"ה, יו"כ, יום א' סוכות, שמיני עצרת, יום א' ואחרון של פסח, שבועות) שביום טוב מותר לעשות מלאכה לצורך אוכל נפש אך ביו"כ גם זה אסור וזה הפירוש בפסוק "ששת ימים תעשה מלאכה" - שישה ימים טובים מותר לעשות מלאכה לצורך אוכל נפש אך ביו"ט השביעי - יו"כ "וביום השביעי שבת שבתון..כל מלאכה לא תעשו - אפילו לא אוכל נפש.

הגאון מווילנא

"ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו"

תיבת 'מום' נקראת מימין ומשמאל, לרמז לאדם שמי שנותן מום בחברו - "כאשר עשה כן יעשה לו". וכן 'מום' ר"ת מ'הרסיך ו'מחריבייך מ'מך יצאו, שהנותן מום בחבירו, ודאי לקוי בכך בעצמו.

חסדי דוד

וזה גם מה שהבעל שם טוב פירש על הכתוב במשנה "כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו" - כל הנגעים אדם רואה חוץ" - כל הנגעים שאדם רואה בחוץ על האחרים, הם בעצם "נגעי עצמו" - הוא עצמו נגוע בזה.

בעל שם טוב

"זכרון תרועה יהיה לכם"

שואל הישמח משה למה דווקא זיכרון "תרועה" למה לא להשתמש ב'זכרון תקיעה' או שברים והוא מתרץ שכתוב ששלושה ספרים נפתחים, צדיקים - נכתבים לאלתר לחיים וכו', רשעים נכתבים לאלתר למיתה והבינונים תלויים ועומדים, תקיעה הוא נגד הצדיק שאין לו עבירות והוא חלק כמו התקיעה שהוא קול חלק, שברים זה נגד הרשעים שמלאים בעבירות והתרועה הוא נגד הבינונים ומכיוון שרק הבינונים נידונים, לכך זה נקרא "זיכרון תרועה".

ישמח משה

"לאמו ולאביו... לה יטמא"

לכאורה מדוע לכהן הדיוט מותר להיטמא לקרובים שמתו והנזיר שקדושתו פחותה מכהן הדיוט אסור להיטמא לקרובים? הרי קדושת הכהן הוא קדושת עולם וקדושת הנזיר אינה קדושה רק לזמן מועט? אלא מתרץ השם משמואל שקדושת הכהן באה מכח קירבת משפחה כי אביו הוא כהן ולכן גם הוא כהן וא"כ קדושתו באה מכח משפחתו אשר הוא מקושר אליהם ולכן כשמת אחד ממשפחתו הוא צריך לוותר על כהונתו בשעה שנפרד ממנו לעולמים, אבל הנזיר לא בא קדושתו מכח משפחתו אלא מכח עצמו שקיבל עליו נזירות ואין לקדושה זו שום שייכות למשפחתו ולכן אסרה עליו התורה להיטמא למשפחתו.

שם משמואל

"יום כיפור"

הפרשה התורה מדברת על יו"כ וכתוב במשנה ביומא :
 "האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה" אומר הקדושת לוי שאם יהודי אומר "אחטא ואשוב אחטא, ואשוב אין, - אפילו יהודי שאומר שהוא יחטא ויחטא ולא ישוב - אפילו הכי אומרת המשנה "מספיקין בידו לעשות תשובה" - כי לא ידח ממנו נדח.

קדושת לוי

"שור או כשב כי יוולד והיה שבעת ימים תחת אמו"

מובא במדרש: "מכאן לתחיית המתים מן התורה". ולכאורה מאיפה בפסוק לומדים את זה? אלא באר המהר"א אסאד: שאדם כשהוא נולד הוא לא יכול לדאוג לעצמו אלא הוא נזקק לאחרים שיאכילו אותו ויטפלו בו במשך כמה שנים עד שיעמוד על רגליו. וכשמגיע לימי הזקנה – שוב הוא נצרך ונזקק לעזרה. לעומת זאת השור, הכשב או העז, שבוע לאחר לידתם הם כבר עצמאיים, ומשום כך "ביום השמיני והלאה ירצה לקרבן". הייתכן שכך יראה האדם נזר הבריאה? על כורחך שישנו המשך לאחר המיתה, אז השור וכו' הם ישר נהיים שור - המהות שלהם אבל אנו נמצאים בעולם מעבר והרי לנו תחיית המתים מן התורה ואז נחיה חיים נצחיים.

מהרי"א אסאד

"אמור..ואמרת" וברש"י "להזהיר גדולים על הקטנים"

אדם שיש לו ניסיון לעבור עבירה מסוימת - הסגולה להינצל היא על ידי להגיד את הפסוק בתורה בה מופיע הלאו, וזהו "ואמרת להזהיר" - צריך לקרוא את "להזהיר" - את האזהרה של התורה, "על הקטנים" - בזמן שאתה בקטנות - בשעת הניסיון. וזה גם מה שכתוב "אם פגע בך מנוול זה (יצה"ר) משכהו לבית המדרש" - על דרך הנ"ל.

מאיר עיני חכמים

אזיס ווארט

"ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש"

"אנחנו אומרים בנעילה "אתה הבדלת אנוש מראש

ותצוונו לעמוד לפניך" אמר הברדיטשובר לפני הקב"ה -

"אתה הבדלת אנוש מראש" - אתה הפרדת בין האנוש

לראש עם כל הטרדות והניסיונות בעולם הזה "ותצוונו" -

ואתה מצוה אותנו לעמוד לפניך?!

ר' לוי יצחק מברדיטשוב

"ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש"

שואלת הגמ' על הפסוק "וכי בתשעה מתענין והלא אין מתענין אלא בעשירי? אלא כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי" ולכאן למה באמת כך? למה כל האוכל בתשיעי וכו' מתרץ ר' אלימלך מליז'נסעק שאדם כשעומד שעות ספורות לפני משפט הוא אינו מסוגל להכניס לפיו מאומה, וכאשר בן אדם מתבונן ונזכר כמה נורא וקדוש היום הבא עליו - הוא אינו מסוגל לאכול, היש לך עינוי יותר גדול מאותה שעה לשבת ולאכול ועל כך מעלה עליו הכתוב כאילו התענה וגוי.

ר' אלימלך מליז'נסעק

ובהמשך לזה ראיתי טעם למה אומרים וידוי במנחה בערב יום כיפור הלא זה עדיין ערב יו"כ? אבל מאחר שהאוכל בערב יו"כ מעלה עליו הכתוב כאילו התענה וערב יו"כ גם נחשב לתענית ובתענית הרי אומרים וידוי במנחה לכן אומרים וידוי במנחה בערב יו"כ.

אמרי אמת

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
 ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א